
PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2017)0494

2016. gada ziņojums par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē un Eiropas Savienības politika šajā jomā

Eiropas Parlamenta 2017. gada 13. decembra rezolūcija par 2016. gada ziņojumu par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē un Eiropas Savienības politiku šajā jomā (2017/2122(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un citus ANO cilvēktiesību līgumus un instrumentus,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju,
- ņemot vērā ANO 1979. gada 18. decembra Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*)¹,
- ņemot vērā *CEDAW* vispārējos ieteikumus Nr. 12, 19 un 35 attiecībā uz vardarbību pret sievietēm un Nr. 26 par migrējošām darba ņēmējām sievietēm un Nr. 32 par dzimuma aspektiem, kas saistīti ar sieviešu bēgļa statusu, patvērumu, valstspiederību un bezvalstniecību,
- ņemot vērā 2014. gada 18. decembrī pieņemto ANO Ģenerālās asamblejas (UNGA) Rezolūciju 69/167² par visu migrantu, neatkarīgi no viņu migrācijas statusa, cilvēktiesību un pamata brīvību aizsardzību un veicināšanu,
- ņemot vērā 1990. gada 18. decembra Starptautisko konvenciju par visu migrējošo darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesību aizsardzību³,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas Nr. 1325, Nr. 1820, Nr. 1888, Nr. 1889, Nr. 1960, Nr. 2106, Nr. 2122 un Nr. 2242 par sievietēm, mieru un drošību,
- ņemot vērā 1951. gada Konvenciju par bēgļiem, tās 1967. gada protokolu par bēgļu

---

¹ <http://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/cedaw.pdf>

² http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/167

³ https://treaties.un.org/doc/source/docs/A_RES_45_158-E.pdf

statusu¹ un SDO konvencijas Nr. 43 un 97,

- ņemot vērā ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām²,
- ņemot vērā ANO Ģenerālās Asamblejas 2016. gada 19. septembrī pieņemto Ņujorkas deklarāciju par bēgļiem un migrantiem³,
- ņemot vērā ANO 17 Ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) un Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, lai nodrošinātu mieru un labklājību cilvēkiem un planētai⁴,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2011. gada 12. aprīļa Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu („Stambulas konvencija”), ko ES parakstīja 2017. gada 13. jūnijā⁵,
- ņemot vērā 1976. gadā pieņemtās un 2011. gadā pārskatītās ESAO vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem⁶,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2., 3., 8., 21. un 23. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. pantu,
- ņemot vērā Padomes 2012. gada 25. jūnijā pieņemto ES Stratēģisko satvaru un ES Rīcības plānu par cilvēktiesībām un demokrātiju⁷,
- ņemot vērā Padomes 2015. gada 20. jūlijā pieņemto Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2015.–2019. gadam⁸,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos kopīgo dienestu darba dokumentu „ES Rīcības plāns cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2015.–2019. gadam: 2017. gada jūnijā sagatavotais vidusposma pārskats” (SWD(2017)0254),
- ņemot vērā 2015. gadā pieņemto Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos kopīgo dienestu darba dokumentu „Dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm. Meiteņu un sieviešu dzīves pārveidošana ar ES ārējo attiecību starpniecību 2016.–2020. gadā” (SWD(2015)0182),

---

1 <http://www.unhcr.org/3b66c2aa10>

2 http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

3 http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_71_1.pdf

4 <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

5 <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008482e>

6 <http://www.oecd.org/corporate/mne/oecdguidelinesformultinationalenterprises.htm>

7 https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/131181.pdf

8 https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/131181.pdf

- ņemot vērā Globālo Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģiju¹, ko 2016. gada 28. jūnijā iesniedza Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos / Komisijas priekšsēdētāja vietiece (AP/PV) Federica Mogherini, kā arī pirmo ziņojumu par šīs stratēģijas īstenošanu “No kopīga redzējuma uz kopīgu rīcību – ES globālās stratēģijas īstenošana”, kas tika publicēts 2017. gadā²,
- ņemot vērā Padomes 2011. gada 21. marta lēmumu 2011/168/KĀDP par Starptautisko Krimināltiesu un par kopējās nostājas 2003/444/KĀDP atcelšanu³,
- ņemot vērā 2015. gada 13. maija Eiropas programmu migrācijas jomā (COM(2015)0240) un Komisijas 2016. gada 7. jūnija paziņojumu par jauna satvara partnerībai ar trešām valstīm izveidi saskaņā ar Eiropas programmu migrācijas jomā (COM(2016)0385),
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par bērna tiesību veicināšanu un aizsardzību, kuras pieņēma 2007. gadā un pārskatīja 2017. gadā⁴,
- ņemot vērā Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas kopīgo paziņojumu par jauno Eiropas Konsensu par attīstību “Mūsu pasaule, mūsu cieņa, mūsu nākotne”⁵, ko Padome, Parlaments un Komisija pieņēma 2017. gada 7. jūnijā
- ņemot vērā ES cilvēktiesību pamatnostādnes par vārda brīvību tiešsaistē un bezsaistē, kuras pieņēma 2014. gadā⁶,
- ņemot vērā vārda brīvības bezsaistē un tiešsaistē aizsardzību, kas piešķirta ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 19. pantu, Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 19. pantu, Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10. pantu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. pantu,
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību, kuras pieņēma 2013. gadā⁷,
- ņemot vērā reliģijas vai ticības brīvības starptautisko aizsardzību, kas piešķirta ar Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 18. pantu, Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 18. pantu, 1981. gada Deklarāciju par jebkādas uz reliģiju vai ticību balstītas neiecietības un diskriminācijas izskaušanu, Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 9. pantu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 10. pantu,
- ņemot vērā Padomes secinājumus par neiecietību, diskrimināciju un vardarbību ticības

¹ http://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/regions/files/eugs_review_web_0.pdf

² http://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/full_brochure_year_1.pdf
³ OV L 76, 22.3.2011., 56. lpp.

⁴ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_guidelines_rights_of_child_0.pdf

⁵ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf

⁶ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_human_rights_guidelines_on_freedom_of_expression_online_and_offline_en.pdf

⁷ <https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/137585.pdf>

- vai pārliecības dēļ, ko tā pieņēma 2011. gada 21. februārī¹,
- ņemot vērā ES pamatnostādnes jautājumā par nāvessodu, kuras pieņēma 2013. gadā²,
  - ņemot vērā ES pamatnostādnes ES politikai attiecībā ar trešām valstīm saistībā ar spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos vai sodu, kuras pieņēma 2001. gadā un pārskatīja 2012. gadā³,
  - ņemot vērā ANO Protokolu par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu, kurš papildina ANO Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību⁴ un Eiropas Padomes Konvenciju par cīņu pret cilvēku tirdzniecību,
  - ņemot vērā 2013. gadā pieņemtās ES pamatnostādnes lesbiešu, geju, biseksuāļu, transpersonu un interseksuāļu (LGBTI) visu cilvēktiesību ievērošanai⁵,
  - ņemot vērā ES pamatnostādnes par dialogu cilvēktiesību jomā ar trešām valstīm, kuras pieņēma 2001. gadā un pārskatīja 2009. gadā⁶,
  - ņemot vērā ES pamatnostādnes par starptautisko humanitāro tiesību (SHT) ievērošanas veicināšanu, kuras pieņēma 2005. gadā un pārskatīja 2009. gadā⁷,
  - ņemot vērā ES pamatnostādnes saistībā ar vardarbību pret sievietēm un meitenēm un jebkādas pret viņām vērstas diskriminācijas apkarošanu, kuras pieņēma 2008. gadā⁸,
  - ņemot vērā ES pamatnostādnes par bērniem un bruņotiem konfliktiem, kuras pieņēma 2003. gadā un pārskatīja 2008. gadā⁹,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 17. maija Regulu (ES) 2017/821, ar ko paredz piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus Savienības importētājiem, kuri importē konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes alvu, tantalu un volframu, to rūdas un zeltu¹⁰,
  - ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem, kuras pieņēma 2005. gadā un pārskatīja 2008. gadā¹¹,
  - ņemot vērā ES Gada ziņojumu par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē 2015. gadā¹²,
  - ņemot vērā 2017. gada 13. septembra rezolūciju par ieroču eksportu— kopējās nostājas

---

1 http://www.ceceurope.org/wp-content/uploads/2015/08/CofEU_119404.pdf

2 https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/guidelines_death_penalty_st08416_en.pdf

3 https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/20120626_guidelines_en.pdf

4 <https://www.osce.org/odihr/19223?download=true>

5 <https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/137584.pdf>

6 https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_guidelines_on_human_rights_dialogues_with_third_countries.pdf

7 OV C 303, 15.12.2009., 12. lpp.

8 https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/16173_08_en.pdf

9 https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/10019_08_en.pdf

10 OV L 130, 19.5.2017., 1. lpp.

11 https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_guidelines_hrd_en.pdf

12 <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10255-2016-INIT/en/pdf>

2008/944/KĀDP īstenošana¹,

- ņemot vērā 2016. gada 14. decembra rezolūciju par Gada ziņojumu par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē un Eiropas Savienības politiku šajā jomā 2015. gadā², kā arī iepriekšējās rezolūcijas par šo tēmu,
- ņemot vērā 2016. gada 25. oktobra rezolūciju par cilvēktiesībām un migrāciju trešās valstīs³,
- ņemot vērā 2016. gada 25. oktobra rezolūciju par uzņēmumu atbildību par nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem trešās valstīs⁴,
- ņemot vērā 2016. gada 5. jūlija rezolūciju par cilvēku tirdzniecības apkarošanu ES ārējās attiecībās⁵,
- ņemot vērā 2016. gada 21. janvāra rezolūciju par ES prioritātēm ANO Cilvēktiesību padomes 2016. gada sesijās⁶,
- ņemot vērā 2016. gada 25. februāra rezolūciju par humanitāro situāciju Jemenā⁷, kurā aicināja PV/AP nākt klajā ar iniciatīvu noteikt ES ieroču eksporta embargo attiecībā uz Saūda Arābiju
- ņemot vērā rezolūcijas par cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma pārkāpumiem,
- ņemot vērā Saharova balvu par domas brīvību, kuru 2016. gadā piešķīra *Nadia Murad* un *Lamiya Aji Bashar*,
- ņemot vērā 2013. gada 10. oktobra rezolūciju par diskrimināciju kastas dēļ⁸ un īpašās referentes minoritāšu jautājumos 2016. gada 28. janvāra ziņojumu par minoritātēm un diskrimināciju kastas un citu mantota statusa sistēmu dēļ⁹, kā arī ANO norāžu instrumentu par diskrimināciju izcelsmes dēļ,
- ņemot vērā 2011. gada 17. novembra rezolūciju par ES atbalstu Starptautiskajai Krimināltiesai — problēmu risināšana un grūtību pārvarēšana¹⁰,
- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
- ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumu (A8-0365/2017),

A. tā kā LES 21. pantā noteikts, ka ES kopīgās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP)

---

¹ Pieņemtie teksti, P8_TA(2017)0344.

² Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0502.

³ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0404.

⁴ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0405.

⁵ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0300.

⁶ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0020.

⁷ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0066.

⁸ OV C 181, 19.5.2016., 69. lpp.

⁹ http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session31/Documents/A_HRC_31_56_en.doc

¹⁰ OV C 153 E, 31.5.2013., 115. lpp.

virzītājspēks ir principi, kuri ir iedvesmojuši tās izveidi un kurus tā tiecas veicināt visā pasaulē, proti: demokrātija, tiesiskums, universālu un nedalāmu cilvēktiesību un pamatbrīvību princips, cilvēka cieņas neaizskaramība, vienlīdzības un solidaritātes princips, kā arī ANO Statūtu ievērošana, ES Pamattiesību hartas un starptautisko tiesību aktu ievērošana; tā kā Eiropas Savienība pievienosies Eiropas Cilvēktiesību konvencijai;

- B. tā kā mūsdienās visā pasaulē pieļautie cilvēktiesību un pamatbrīvību pārkāpumi, tostarp noziegumi pret cilvēci, kara noziegumi un genocīds, nosaka nepieciešamību apņēmīgi rīkoties visas starptautiskās sabiedrības vārdā;
- C. tā kā cilvēktiesību universālā rakstura veicināšana, nedalāmība un aizsardzība ir KĀDP stūrakmeņi; tā kā Eiropas Parlamentam, veicot KĀDP uzraudzības funkciju, ir tiesības tikt informētam un iesaistīties apspriedēs par KĀDP būtiskākajiem aspektiem un pamatvirzienu izvēli (LES 36. pants);
- D. tā kā Globālajā Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģijā, kuru Padome pieņēma 2016. gada jūnijā, apstiprināts, ka cilvēktiesības sistemātiski jāintegrē visos politikas virzienos un iestāžu darbā, tostarp starptautiskās tirdzniecības un tirdzniecības politikā;
- E. tā kā ES iekšpolitikas un ārpolitikas virzienu, kā arī ES ārpolitikas jomu labāka saskaņotība ir sekmīgas un efektīvas ES cilvēktiesību politikas būtisks priekšnoteikums; tā kā labāka saskaņotība ES dotu iespējas straujāk reaģēt uz cilvēktiesību pārkāpumiem to agrīnajos posmos un atsevišķos gadījumos konstatēt un novērst to veikšanu, tostarp starptautiskās tirdzniecības un tirdzniecības politikas jomā;
- F. tā kā ES apņemšanās īstenot efektīvu daudzpusēju politiku ar ANO centrā ir neatņemama Savienības ārpolitikas daļa un sakņojas pārliecībā, ka uz universāliem noteikumiem un vērtībām balstīta daudzpusēja sistēma ir vispiemērotākā globālu krīžu, problēmu un draudu risināšanai,
- G. tā kā LESD 207. pantā ir noteikts, ka Savienības tirdzniecības politikas pamatā ir Savienības ārējās darbības principi un mērķi; tā kā tirdzniecība un cilvēktiesības var tieši ietekmēt viena otru trešās valstīs un tā kā saskaņā ar korporatīvās atbildības sistēmu, kuru pašlaik apspriež ANO, globālajām vērtību ķēdēm, darījumu aprindām ir svarīga loma, piedāvājot pozitīvus stimulus cilvēktiesību, demokrātijas un korporatīvās atbildības veicināšanai; tā kā labai pārvaldībai un valsts sektora iestāžu darbībai vispārējās interesēs ir būtiska nozīme uzņēmējdarbības prakses uzlabošanā; tā kā ES ir līdzdalīga centienos izstrādāt saistošu līgumu par uzņēmējdarbību un cilvēktiesībām;
- H. tā kā īpaša vērība jāpievērš neaizsargātāko grupu, piemēram, etnisko, reliģisko un lingvistisko minoritāšu, personu ar invaliditāti, LGBTI kopienas, sievietes, bērnu, patvēruma meklētāju un migrantu cilvēktiesību aizsardzībai;
- I. tā kā bērni un sievietes saskaras ar draudiem, diskrimināciju un vardarbību, jo īpaši karadarbības zonās un valstīs, kurās valda autoritārs režīms; tā kā dzimumu līdztiesība ir Eiropas vērtību pamatā un tā ir nostiprināta ES tiesiskajā un politiskajā satvarā; tā kā pēdējos gados ir palielinājusies vardarbība un diskriminācija, kura vērsta pret sievietēm un meitenēm;

- J. tā kā dalībvalstīm ir galīgā atbildība par visu cilvēktiesību aizsargāšanu, piemērojot un īstenojot starptautiskos cilvēktiesību līgumus un konvencijas, uzraugot cilvēktiesību pārkāpumus un nodrošinot efektīvu aizsardzību cietušajiem;
- K. tā kā arvien vairāk cilvēktiesību pārkāpumu, piemēram, kara noziegumus un noziegumus pret cilvēci, tostarp genocīdu, veic valsts un nevalstiskas struktūras;
- L. tā kā domas, apziņas un reliģijas, tostarp brīvība ticēt vai neticēt, brīvība praktizēt vai nepraktizēt reliģiju pēc savas izvēles, pieņemt ticību, atstāt vai mainīt reliģisko pārliecību ir jāgarantē visā pasaulē un bez jebkādiem nosacījumiem ir jānosargā, jo īpaši izmantojot starpreliģiju un starpkultūru dialogu; tā kā likumi, kas aizliedz zaimošanu, ir plaši izplatīti un ir valstis, kas nosaka sodus, sākot no cietumsodiem līdz pat miesas sodiem vai nāvessodam;
- M. tā kā uzskatu un vārda brīvība, pulcēšanās un biedrošanās brīvība un regulāru, pārredzamu un patiesu vēlēšanu procesi, ir būtiski demokrātijas elementi; tā kā neaizsargātās, konfliktu apdraudētās un apspiestās sabiedrībās vēlēšanas var reizēm izraisīt plaši izplatītu vardarbību;
- N. tā kā sadarbība ar trešām valstīm visos divpusējos un daudzpusējos forumos, piemēram, cilvēktiesību dialogos, ir viens no efektīvākajiem mehānismiem, lai risinātu jautājumus cilvēktiesību jomā;
- O. tā kā ir jānodrošina atbilstoši resursi, lai uzlabotu cilvēktiesību un demokrātijas veicināšanu trešās valstīs, un šie resursi jāizmanto pēc iespējas efektīvāk;
- P. tā kā piekļuve ūdenim un sanitārijai ir viena no pamata cilvēktiesībām un šīs piekļuves ierobežošana ir viens no ģeopolitiskās spriedzes iemesliem atsevišķos reģionos;
- Q. tā kā kultūras mantojuma objekti arvien vairāk tiek pakļauti laupīšanas un vandālisma gadījumiem, jo īpaši Tuvajos Austrumos;
- R. tā kā izglītībai ir būtiska nozīme cilvēktiesību pārkāpumu un konfliktu novēršanā un tā palīdz veicināt iedzīvotāju līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos demokrātisku sistēmu ietvaros; tā kā valstīm būtu jāatbalsta izglītības iestādes, kuras veicina cilvēktiesības, cieņu un daudzveidību; tā kā saziņas kanāli, kuru skaits ir palielinājies, ir svarīgi instrumenti, kas ļauj ātri ziņot par cilvēktiesību pārkāpumiem un sasniegt lielu skaitu cilvēktiesību pārkāpumu upuru vai potenciālos upurus trešās valstīs, sniedzot viņiem informāciju un palīdzību; tā kā pa dzimumiem sadalītu visaptverošu statistikas datu apkopošana ir svarīga, lai aizsargātu cilvēktiesības, jo īpaši neaizsargātāko iedzīvotāju grupu, atstumto grupu un to grupu, kurām draud atstumtība cilvēktiesības; tā kā atbilstīgu rādītāju izmantošana arī ir efektīvs paņēmieni starptautiskajos līgumos noteikto valsts pienākumu īstenošanas progresa novērtēšanai;

Vispārīgi apsvērumi

1. pauž dziļas bažas par to, ka vērojama pretreakcija pret demokrātiju, cilvēktiesībām un tiesiskumu, kas visā pasaulē joprojām ir apdraudēti; atgādina, ka ES ir apņēmusies veicināt cilvēktiesību un pamatbrīvību universālumu un nedalāmību, kā arī demokrātisko principu sekmēšanu, kas ir jāpastiprina visā pasaulē;
2. atkārtoti pauž stingru pārliecību, ka ES un tās dalībvalstīm aktīvi jāīsteno princips, kurš

paredz cilvēktiesības un demokrātiju, kā abpusēji pastipriņošus ES pamatprincipus, integrēt visos ES politikas virzienos, tostarp tajos, kuriem ir ārējā dimensija, piemēram, attīstības, migrācijas, drošības, terorisma apkarošanas, paplašināšanās un tirdzniecības politikas virzienos; šai sakarā atkārtoti norāda, ka izšķiroši svarīgi ir nodrošināt ES iekšpolitikas un ārpolitikas labāku saskaņotību un panākt dalībvalstu ārpolitikas ciešāku koordināciju; uzsver, ka arvien sarežģītākie konflikti visā pasaulē rada nepieciešamību izmantot integrētu, vienotu un stingru starptautisko pieeju un sadarbību; atgādina, ka ES kā uzticamas un likumīgas starptautiskās dalībnieces starptautiskās ietekmes palielināšanas mērķa sasniegšana lielā mērā ir atkarīga no tās spējas īstenot cilvēktiesības un demokrātiju gan ES iekšienē, gan ārpus tās, atbilstoši saistībām, kas noteiktas ES dibināšanas līgumos;

3. uzsver, ka būtiska nozīme ir labākai sadarbībai starp Komisiju, Padomi, Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), Parlamentu un ES delegācijām, lai veicinātu un nodrošinātu saskaņotu un vienotu vēstījumu jautājumā par cilvēktiesību un demokrātijas principu aizsardzību; turklāt uzsver to, cik svarīgi ir stingra apņemšanās, lai šīs vērtības sekmētu daudzpusējā forumā, tostarp ar savlaicīgu koordinēšanu ES līmenī un aktīvu pieeju sarunu laikā; šajā sakarībā mudina ES ierosināt un atbalstīt rezolūcijas un pastiprināt starpreģionālo iniciatīvu īstenošanu visos ANO cilvēktiesību mehānismos;
4. atzinīgi vērtē to, ka 2016. gadā tiesiskums un demokrātijas principi, kā arī cilvēktiesību pārkāpumi tika regulāri apspriesti Parlamenta plenārsēdēs, tie tika izskatīti daudzās Parlamenta rezolūcijās un komiteju, kā arī parlamentu sadarbības delegāciju sanāksmēs;
5. uzsver darbu, ko veic Eiropas Parlamenta Cilvēktiesību apakškomiteja (DROI), kas uztur ciešas darba attiecības ar EĀDD, citām ES iestādēm, pilsonisko sabiedrību, daudzpusējām cilvēktiesību aizsardzības iestādēm un ES īpašo pārstāvi (ESĪP) cilvēktiesību jautājumos;
6. atgādina, ka 2016. gadā DROI izstrādāja trīs ziņojumus, proti, par cilvēktiesībām un migrāciju trešās valstīs, par uzņēmumu atbildību par nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem trešās valstīs un par cilvēku tirdzniecības apkarošanu ES ārējās attiecībās; aicina Komisiju veikt konkrētus pasākumus atbilstīgi šiem patstāvīgiem ziņojumiem;
7. norāda, ka 2016. gadā vairākas DROI delegācijas devās uz dažādām valstīm, lai apkopotu un apmainītos ar informāciju ar vietējiem valsts un nevalstiskā sektora dalībniekiem cilvēktiesību jomā, iepazīstinot ar Parlamenta nostāju, un rosinātu cilvēktiesību aizsardzības un ievērošanas uzlabošanu;

Cilvēktiesību problēmu risināšana

8. pauž visdziļākās bažas par to, ka arvien pieaug pret reliģiskajām minoritātēm vērsto uzbrukumu skaits, kurus bieži vien veic nevalstiskas struktūras, piemēram, organizācija „Islāma valsts”/Da'esh; pauž nožēlu par to, ka daudzās valstīs pastāv un tiek piemēroti tiesību akti pret konvertēšanos un pret zaimošanu, kuri strikti ierobežo reliģijas vai ticības brīvību un vārda brīvību reliģiskajām minoritātēm un ateistiem, un pat pilnībā liedz tiem šīs brīvības; prasa īstenot pasākumus, lai aizsargātu reliģiskās minoritātes, neticīgos un ateistus, kuri ir cietuši no tiesību aktu par zaimošanu piemērošanas, un aicina ES un tās dalībvalstis iesaistīties politiskās diskusijās, lai panāktu šādu tiesību aktu atcelšanu; aicina ES un tās dalībvalstis pastiprināt centienus, lai, sadarbojoties ar trešām valstīm, veicinātu tiesību uz domas, apziņas, reliģijas un ticības brīvību

ievērošanu un sekmētu dialogu starp kultūrām un reliģijām; prasa konkrēti rīkoties, lai efektīvi īstenotu ES pamatnostādnes par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību, tostarp nodrošinot sistemātisku un konsekventu ES personāla apmācību galvenajā mītnē un delegācijās; pilnībā atbalsta tādu ES praksi, kurā tā uzņemas vadību tematisko rezolūciju par reliģijas un ticības brīvību izstrādē ANO Cilvēktiesību padomē (UNHRC) un ANO Ģenerālajā asamblejā (UNGA); pilnībā atbalsta darbu, ko veic ES īpašais sūtnis reliģijas vai ticības brīvības veicināšanai ārpus ES *Ján Figel*;

9. atgādina, ka vārda brīvība tiešsaistē un bezsaistē ir būtisks jebkuras demokrātiskas sabiedrības elements, jo tā veicina plurālisma kultūru, kas ļauj pilsoniskajai sabiedrībai un iedzīvotājiem prasīt atbildību no savas valsts valdības un lēmumu pieņēmējiem un tā atbalsta tiesiskuma ievērošanu; uzsver, ka vārda brīvības tiešsaistē vai bezsaistē ierobežošana, piemēram, satura dzēšana, ir piemērojama vienīgi izņēmuma apstākļos, saskaņā ar tiesību aktiem, un pamatojoties uz likumīga mērķa īstenošanu; tāpēc uzsver, ka ES būtu jāpastiprina centieni, lai, izmantojot ārpolitiku un tās instrumentus, veicinātu vārda brīvību; atkārtoti aicina ES un tās dalībvalstis uzlabot uzraudzību attiecībā uz jebkādiem vārda brīvības un plašsaziņas līdzekļu brīvības ierobežojumiem trešās valstīs, lai nekavējoties sistemātiski nosodītu šādus ierobežojumus un izmantotu visus pieejamos diplomātiskos līdzekļus un instrumentus šādu ierobežojumu atcelšanai; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai ES pamatnostādnes par vārda brīvību tiešsaistē un bezsaistē tiktu efektīvi īstenotas, un regulāri uzraudzīt to ietekmi; izsaka nosodījumu par to, ka 2016. gadā nogalināti un ieslodzīti daudzi žurnālisti un blogeri, un prasa, lai ES nodrošinātu viņiem efektīvu aizsardzību; atzinīgi vērtē jauno Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu (EIDHR), kuru ieviesa 2016. gadā, un tā īpašo uzsvaru uz ES delegāciju un plašsaziņas līdzekļu pārstāvju trešās valstīs apmācību par pamatnostādņu piemērošanu; uzsver to, cik svarīgi ir atklāt un nosodīt naida runas un kūdīšanu uz vardarbību gan internetā, gan citur, jo tās apdraud tiesiskumu un cilvēktiesībās nostiprinātās vērtības;
10. pauž dziļas bažas par to, ka pilsoniskā sabiedrība, tostarp ticības jomas organizācijas, visā pasaulē arvien vairāk tiek apdraudētas, cita starpā, izmantojot aizvien represīvākus tiesību aktus, kurus pieņem visā pasaulē, dažos gadījumos aizbildinoties ar terorisma apkarošanu; uzsver, ka pilsoniskās sabiedrības darbības iespēju mazināšanās ir globāla parādība; atgādina, ka neatkarīgai pilsoniskai sabiedrībai ir būtiska nozīme cilvēktiesību aizsardzībā un veicināšanā, kā arī demokrātiskas sabiedrības darbībā, proti, sekmējot pārredzamību, pārskatatbildību un varas nodalīšanu; prasa ES un tās dalībvalstīm pastāvīgi uzraudzīt un vērst uzmanību uz pulcēšanās un biedrošanās brīvības pārkāpumu gadījumiem, tostarp dažāda veida aizliegumiem un ierobežojumiem, kas ietekmē pilsoniskās sabiedrības organizācijas (PSO) un to darbību, piemēram, tiesību akti, kuru mērķis ir samazināt pilsoniskās sabiedrības darbības iespējas vai sekmēt autoritāru valdību sponsorētas NVO (valdības organizētas nevalstiskās organizācijas (*GONGO*)); turklāt prasa ES, tās dalībvalstīm un ES delegācijām izmantot visus pieejamos līdzekļus, piemēram, cilvēktiesību dialogus, politiskos dialogus un publisko diplomātiju, lai sistemātiski vērstu uzmanību uz konkrētiem gadījumiem, kas saistīti ar cilvēktiesību aizstāvju, pilsoniskās sabiedrības aktīvistu un jo īpaši personu, kuras ir aizturētas vai atrodas apcietinājumā patvaļīgu iemeslu dēļ un/vai to politiskās pārliecības vai sabiedriskās iesaistes dēļ, apdraudējumu, kā arī viennozīmīgi nosodīt represijas un uzbrukumus cilvēktiesību aizstāvjiem, un viņu noslepkavošanu, tostarp to personu gadījumā, kas darbojas vides aizsardzības jomā; prasa izveidot sistēmu pilsoniskās sabiedrības darbības iespējas efektīvai uzraudzībai, nosakot konkrētus kritērijus un rādītājus, lai nodrošinātu pilsoniskai sabiedrībai veicinošu un labvēlīgu

tiesisko vidi;

11. mudina ES delegācijas un dalībvalstu diplomātisko personālu turpināt aktīvi atbalstīt cilvēktiesību aizstāvjus, sistemātiski sekojot tiesu procesiem, apmeklējot apcietinātos aktīvistus un, ja tas nepieciešams, izplatot paziņojumus par konkrētiem gadījumiem; uzsver tā dēvētās klusās diplomātijas instrumentu nozīmi šai sakarā; atzinīgi vērtē to, ka ES 2016. gadā pievērsās konkrētiem ar cilvēktiesību aizstāvjiem saistītiem gadījumiem ES līmeņa dialogos un apspriedēs ar vairāk nekā 50 valstīm; uzsver, ka EIDHR ārkārtas fonds 2016. gadā ES līmenī atbalstīja vairāk nekā 250 cilvēktiesību aizstāvjus, kas ir par 30 % vairāk nekā 2015. gadā; atzinīgi vērtē ES Cilvēktiesību aizstāvju mehānisma *ProtectDefenders.eu* ieviešanu un veiksmīgo darbību, kuru īsteno pilsoniskā sabiedrība un kas sniedzis nozīmīgu atbalstu daudziem cilvēktiesību aizstāvjiem; mudina Komisiju nodrošināt šīs programmas turpināšanu pēc 2018. gada oktobra un palielināt tās spēju, lai sniegtu lielāku atbalstu cilvēktiesību aizstāvjiem visā pasaulē;
12. pauž dziļu nožēlu par to, ka daudzās valstīs visā pasaulē joprojām tiek pieļauta spīdzināšana, necilvēcīga un pazemojoša izturēšanās un nāvessods, un prasa ES pastiprināt centienus, lai tos izskaustu; šajā sakarā atzinīgi vērtē ES tiesību akta par tādu preču tirdzniecību, ko varētu izmantot nāvessoda izpildei, spīdzināšanai vai citādi nežēlīgai, necilvēcīgai vai pazemojošai rīcībai vai sodīšanai, pārskatīšanu; mudina EĀDD un AP/PV aktīvāk iesaistīties cīņā pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu un pazemojošu rīcību vai sodīšanu, tostarp nāvessodu, pastiprinot diplomātiskos centienus un sistemātiskāk veidojot sabiedrības nostāju; šajā sakarā uzsver bažas raisošos ieslodzījuma apstākļus dažos cietumos, tostarp neārstēšanu veselības problēmu gadījumā, un iesaka EĀDD, ES delegācijām un dalībvalstīm pilnībā izmantot visus spēkā esošos instrumentus, piemēram, ES pamatnostādnes par spīdzināšanu; atzinīgi vērtē to, ka ANO Ģenerālā Asambleja 2016. gada decembrī ar 117 valstu atbalstu pieņēma ANO rezolūciju par moratoriju nāvessoda piemērošanai; atzīmē, ka 2016. gadā samazinājās izpildīto nāves sodu skaits pasaulē salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu un pauž nopietnas bažas, ka tomēr kopējais izpildīto nāves sodu skaits ir joprojām lielāks nekā iepriekšējā desmitgadē vidējais reģistrētais skaits; uzsver, ka tie, kam tas tiek piemērots visbiežāk ir disidenti un neaizsargātāko sabiedrības grupu pārstāvji; aicina valstis, kuras vēl joprojām saglabā šo praksi, pieņemt moratoriju un atcelt nāvessodu;
13. atzīst lielo potenciālo nozīmi, kāda informācijas un komunikācijas tehnoloģijām ir cilvēktiesību veicināšanā, aizstāvībā un tiesiskā aizsardzībā visā pasaulē, un aicina ES un dalībvalstis izmantot to informācijas kanālus, lai savos īpašajos satvaros un kompetences jomās sistemātiski atgādinātu par Parlamenta nostāju dažādos cilvēktiesību jautājumos, vienlaikus veicinot ES kopējo centienu efektivitāti un atpazīstamību; pauž bažas par atsevišķu kibernetikas divējāda lietojuma tehnoloģiju arvien plašāku izmantošanu, kuras izmanto pret politiķiem, aktīvistiem un žurnālistiem; šajā sakarā atzinīgi vērtē ES iestāžu patreizējo darbu, lai atjauninātu Padomes 2009. gada 5. maija Regulu (EK) Nr. 428/2009, ar ko izveido Kopienas režīmu divējāda lietojuma preču eksporta, pārvadājumu, starpniecības un tranzīta kontrolei¹; stingri nosoda to, ka aizvien vairāk cilvēktiesību aizstāvju piedzīvo digitālā vidē izteiktus draudus, tostarp tiek kompromitēti dati, konfiscējot aprīkojumu, veicot attālinātu uzraudzību un nopludinot datus; pauž bažas par to, ka tiešsaistes platformas, attīrot saturu no teroristu materiāliem un propagandas, dzēš likumīgus videomateriālus,

---

¹ OV L 134, 29.5.2009., 1. lpp.

kas saistīti ar iespējamiem kara noziegumiem Sīrijā;

14. pauž bažas par tiesiskuma pastiprinātu privatizāciju tiešsaistē, kur privātuzņēmumi pieņem lēmumus par pamattiesību, piemēram, vārda brīvības, ierobežošanu, pamatojoties uz saviem nosacījumiem par pakalpojumiem, kas ir pretrunā ar demokrātiski pieņemtiem tiesību aktiem;
15. aicina Komisiju pieņemt paziņojuma un rīcības direktīvu, kura palielina izņemšanas procedūru pārredzamību un samērīgumu, tajā pat laikā nodrošinot efektīvus tiesiskās aizsardzības līdzekļus tiem lietotājiem, kuru veidotais saturs ir nelikumīgi izņemts;
16. nosoda seksuālās vardarbības, tostarp masveida izvarošanas, seksuālās vardarbības, piespiedu prostitūcijas, dažāda veida dzimumnosacītas vajāšanas, cilvēku tirdzniecības, seksturisma un visu pārējo seksuālās vardarbības veidu, izmantošanu pret sievietēm un meitenēm kā kara ieroci; vērš uzmanību uz to, ka dzimumnosacīti noziegumi un seksuālās vardarbības noziegumi Romas statūtos ir klasificēti kā kara noziegumi, noziegumi pret cilvēci vai noziegumi, kas tiek veikti saistībā ar genocīdu vai spīdzināšanu; uzsver to, cik svarīgi ir aizsargāt sieviešu tiesības, tostarp to seksuālās un reproduktīvās tiesības, izmantojot tiesību aktus, izglītību, kā arī atbalstot pilsoniskās sabiedrības organizācijas; atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemts ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāns 2016.–2020. gadam, kurā iekļauts visaptverošs pasākumu saraksts, ar ko paredzēts uzlabot situāciju un panākt sievietēm vienlīdzīgas tiesības un iespējas; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt tā efektīvu īstenošanu; atzinīgi vērtē arī to, ka ir pieņemta Stratēģiskā iesaiste dzimumu līdztiesības jomā 2016.–2019. gadam, ar ko tiek veicināta dzimumu līdztiesība un sieviešu tiesības visā pasaulē; uzsver, ka ir ļoti svarīgi, lai visas dalībvalstis ratificētu un efektīvi īstenotu Stambulas konvenciju; norāda, ka izglītība ir labākais instruments, lai apkarotu diskrimināciju un vardarbību pret sievietēm un bērniem, prasa Komisijai, EĀDD un AP/PV efektīvāk pildīt savus pienākumus un saistības sieviešu tiesību jomā saskaņā ar *CEDAW* un mudina trešās valstis darīt to pašu; uzskata, ka ES būtu jāturpina integrēt sieviešu atbalsta jautājumu kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) darbībās, konfliktu novēršanā un pēckonfliktu atjaunošanā; atgādina par ANO Drošības padomes Rezolūcijas Nr. 1325 par sievietēm, mieru un drošību nozīmību; uzsver sieviešu sistemātiskas, līdztiesīgas, pilnvērtīgas un aktīvas līdzdalības nozīmi konfliktu novēršanā un atrisināšanā, cilvēktiesību un demokrātisku reformu veicināšanā, kā arī miera uzturēšanas operācijās, humānās palīdzības sniegšanā, pēckonfliktu atjaunošanā un pārejā uz demokrātiju, kas ļauj rast ilgstošus un stabilus politiskos risinājumus; atgādina, ka 2016. gada Saharova balva tika piešķirta *Nadia Murad* un *Lamiya Aji Bashar* — sievietēm, kuras izdzīvoja pēc „Islāma valsts”/Da'esh veiktas seksuālas paverdzināšanas;
17. uzsver, ka veselības aprūpes pieejamība un vispārēja piekļuve seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei un tiesībām un to ievērošana, ģimenes plānošana, atbilstīgu sieviešu higiēnas preču, mātes, pirmsdzemdību un jaundzimušo veselības aprūpes un droša aborta iespēju pieejamība ir svarīgi elementi sieviešu dzīvību glābšanā un palīdz izvairīties no augsta riska dzemdībām un samazināt jaundzimušo un bērnu mirstību; uzskata par nepieļaujamu to, ka sieviešu un meiteņu ķermeņi, īpaši attiecībā uz viņu seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām, joprojām ir ideoloģisku cīņu krustpunktā; aicina ES un dalībvalstis atzīt sieviešu un meiteņu neatņemamās tiesības uz fizisku neaizskaramību un autonomu lēmumu pieņemšanu un nosoda biežos sieviešu seksuālo un reproduktīvo tiesību pārkāpumus, tostarp piekļuves liegšanu ģimenes plānošanas pakalpojumiem, kontracepcijas līdzekļiem un drošai un legālai aborta

veikšanai;

18. stingri nosoda globālā aizlieguma atjaunošanu un paplašināšanu un tā ietekmi uz sieviešu un meiteņu veselības aprūpi un tiesībām pasaulē; atkārtoti aicinājumu ES un tās dalībvalstīm aizpildīt ASV radīto finansējuma trūkumu seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību jomā, izmantojot gan valstu, gan ES sniegto attīstības finansējumu;
19. atgādina, ka sieviešu un vīriešu līdztiesība ir viens no ES un tās dalībvalstu pamatprincipiem un ka dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana ir viens no Savienības galvenajiem mērķiem, kā tas noteikts līgumos; tāpēc aicina Komisiju integrēt dzimumu līdztiesības aspektu visos ES tiesību aktos, pamatnostādnēs, rīcībās un finansējumā, kā vienu no ES pamatprincipiem, īpašu uzmanību pievēršot ES ārējo attiecību politikai; uzsver nepieciešamību stiprināt ES delegāciju lomu, kā arī EĀDD galvenā padomdevēja dzimumu jautājumos lomu, nodrošinot īpašu viņas kompetences jomai paredzētu budžetu;
20. aicina EĀDD nodrošināt, lai ANO Sieviešu statusa komisijas 61. sesijas secinājumi tiek iekļauti tā politikas virzienos un sniegtu jaunu stimulu sieviešu ekonomisko iespēju palielināšanai un dzimumu nevienlīdzības problēmas mainīgajā darba tirgū risināšanai;
21. atzīmē, ka sieviešu tiesību palielināšana sniedz pozitīvu ieguldījumu, lai panāktu iekļaujošu, taisnīgu un miermīlīgu sabiedrību un ilgtspējīgu attīstību; uzsver, ka visos IAM tiek skaidri pievērsta uzmanība dzimumu līdzsvaram un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm un ka ir aktīvāk jācenšas pilnībā nodrošināt sieviešu tiesību ievērošanu un to, lai efektīvi tiktu īstenoti politikas virzieni, kas veicina sieviešu ekonomisko un sociālo iespēju nodrošināšanu un sieviešu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos; uzsver, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš pirmiedzīvotāju sieviešu iespēju nodrošināšanai;
22. uzsver, ka sievietes ir jābudina pašām organizēties arodbiedrību ietvaros un ka viņas nedrīkst diskriminēt uzņēmumu finansējuma piešķiršanā;
23. prasa ES atbalstīt visas sieviešu apvienības, kuras ik dienas strādā, lai atbalstītu sievietes humanitāro krīžu un konfliktu apstākļos;
24. atkārtoti apstiprina, ka steidzami ir globāli jāratificē un efektīvi jāīsteno ANO Konvencija par bērna tiesībām (UNCRC) un tās fakultatīvie protokoli, lai nodrošinātu bērniem tiesisko aizsardzību; uzsver, ka bērni bieži ir pakļauti īpašai vardarbībai, piemēram, bērnu laulībām un dzimumorgānu kropļošanai, un tāpēc tiem nepieciešama labāka aizsardzība; uzsver, ka dažās valstīs joprojām kritiska problēma ir bērnu darbs, bērnu iesaistīšana bruņotos konfliktos, kā arī agrīnas un piespiedu laulības; prasa ES sistemātiski apspriesties ar atbildīgajām vietējām un starptautiskajām bērnu tiesību organizācijām un savos politiskajos un cilvēktiesību dialogos ar trešām valstīm pievērsties pušu pienākumam īstenot konvenciju; atzinīgi vērtē Eiropas Padomes Stratēģiju bērna tiesību aizsardzībai 2016.–2021. gadam; prasa, lai ES ar savu ārējo delegāciju palīdzību turpinātu veicināt ES un UNICEF Bērna tiesību instrumentu kopumu bērna tiesību iekļaušanai attīstības sadarbībā un atbilstoši apmācītu ES delegāciju personālu šajā jomā; atkārtoti pauž savu prasību Komisijai ierosināt visaptverošu stratēģiju bērnu tiesību jomā un rīcības plānu nākamajiem pieciem gadiem, lai ES ārpolitikas virzienos piešķirtu prioritāti bērnu tiesībām; atzinīgi vērtē to, ka 2016. gadā no attīstības sadarbības instrumenta tika piešķirti resursi ANO aģentūru atbalstam,

īstenojot pasākumus bērnu tiesību aizsardzībai, un šie pasākumi ir jāizstrādā tā, lai nodrošinātu maksimālu atbalstu grūtībās nonākušiem bērniem, jo īpaši veselības aprūpes sistēmu un izglītības, ūdens, kā arī sanitārijas pieejamības jomā; aicina rast steidzamu risinājumu attiecībā uz bērniem bezpavalstniekiem, jo īpaši tiem, kuri dzimuši valstī, kura nav vecāku izcelsmes valsts, kā arī bērniem migrantiem;

25. asi nosoda visu veidu diskrimināciju, tostarp diskrimināciju rases, ādas krāsas, reliģijas, dzimuma, seksuālās orientācijas, dzimtiskās identitātes, valodas, kultūras, sociālās izcelsmes, kastas, piedzimšanas, vecuma, invaliditātes vai cita statusa dēļ; uzsver — ES būtu jāpastiprina centieni cilvēktiesību un politiskajos dialogos, ES delegāciju un publiskās diplomātijas darbībā, lai izskaustu visu veidu diskrimināciju, rasismu, ksenofobiju un citus neiecietības veidus; turklāt uzsver, ka ES būtu jāturpina veicināt visu ANO konvenciju, kuras atbalsta šo mērķi, ratifikāciju un pilnīgu īstenošanu;
26. atkārtoti uzsver, ka cilvēku tirdzniecība ir ekspluatācijas nolūkā izdarīta personu vervēšana, pārvadāšana, nodošana, izmitināšana vai saņemšana, izmantojot draudus vai spēku, vai citā veidā piespiežot, aizvedot ar viltu, krāpjot, maldinot, ļaunprātīgi izmantojot varu vai personas neaizsargātību, vai dodot vai saņemot maksu vai citādus labumus, lai panāktu tās personas piekrišanu, kura kontrolē citu personu; aicina ES un tās dalībvalstis pieņemt pasākumus, lai novērstu pieprasījumu, kas sekmē personu, jo īpaši sievieti un bērnu, visu veidu ekspluatāciju un kurš noved pie cilvēku tirdzniecības, un šiem pasākumiem jābūt pamatotiem cilvēktiesībās, galveno uzmanību pievēršot upuriem; atgādina, ka visām dalībvalstīm ir jāīsteno ES Stratēģija cilvēku tirdzniecības izskaušanai un attiecīgā Direktīva 2011/36/ES¹; pauž dziļas bažas par migrantu un bēgļu ārkārtējo neaizsargātību pret ekspluatāciju, kontrabandu un cilvēku tirdzniecību; uzsver, ka ir skaidri jānosaka atšķirība starp cilvēku tirdzniecības un migrantu kontrabandas koncepcijām;
27. nosoda nepārtrauktos cilvēktiesību pārkāpumus pret cilvēkiem, kas cieš no kastu hierarhijas un tiek diskriminēti kastas dēļ, tostarp nevienlīdzīgu izturēšanos un piekļuves liegšanu tiesu sistēmai un nodarbinātībai, pastāvīgu segregāciju un kastu dēļ radītus šķēršļus pamatcilvēktiesībām un attīstībai; atgādina par savu aicinājumu izstrādāt ES politiku kastu diskriminācijas jomā un aicinājumu ES izmantot visas iespējas, lai paustu visdziļākās bažas par šiem cilvēktiesību pārkāpumiem; mudina ES un tās dalībvalstis delegāciju līmenī pastiprināt centienus un atbalstu ar šo problēmu saistītām ANO iniciatīvām, īstenojot un uzraugot IAM 2030. gadam sasniegšanu, uzraugot ANO jaunā vadlīniju instrumenta diskriminācijas izcelsmes dēļ apkarošanai īstenošanu, un atbalstot valstis, kuras īsteno ANO cilvēktiesību mehānisma ieteikumus attiecībā uz kastu diskrimināciju;
28. pauž dziļas bažas par to, ka diskriminācija it sevišķi apdraud minoritātes un ka tās ir īpaši neaizsargātas pret politiskām, ekonomiskām, vides un ar darbu saistītām pārmaiņām un traucējumiem; norāda, ka daudzām minoritātēm ir lielā mērā ierobežota vai liegta piekļuve politiskai pārstāvībai un ka tās smagi skar nabadzība; uzsver, ka ES būtu jāpastiprina centieni, lai izskaustu pret minoritātēm vērstus cilvēktiesību pārkāpumus; uzsver, ka minoritāšu kopienām ir īpašas vajadzības un ka jāgarantē tām pilnīga piekļuve un vienlīdzīga attieksme visās jomās, kas saistītas ar ekonomisko, sociālo, politisko un kultūras dzīvi;

---

¹ OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.

29. atzinīgi vērtē ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām (UNCRPD) ratifikāciju un atkārtoti uzsver, cik svarīga ir tās ratificēšana un efektīva īstenošana gan dalībvalstīs, gan ES iestādēs; uzsver, ka invaliditāte neatņem cilvēka cieņu un valstij ir pienākums aizsargāt šos cilvēkus; īpaši uzsver nepieciešamību vispārējās pieejamības principu un visas personu ar invaliditāti tiesības pārlicinoši integrēt attiecīgajās ES politikas jomās, tostarp attīstības sadarbības jomā, un uzsver šā jautājuma preskriptīvo un horizontālo būtību; aicina ES cīņu pret diskrimināciju invaliditātes dēļ iekļaut tās ārējās darbības un attīstības palīdzības politikas virzienos; šajā sakarā atzinīgi vērtē cilvēku ar invaliditāti tiesību iekļaušanu jaunajā Eiropas Konsensā par attīstību;
30. atkārtoti pauž atbalstu cilvēktiesību klauzulu sistemātiskai iekļaušanai starptautiskajos nolīgumos starp ES un trešām valstīm, tostarp tirdzniecības un investīciju nolīgumos; atgādina, ka visas cilvēktiesības ir jāuzskata par vienlīdz svarīgām, nedalāmām, savstarpēji atkarīgām un saistītām; aicina Komisiju efektīvi un sistemātiski uzraudzīt šādu klauzulu īstenošanu un regulāri sniegt Parlamentam ziņojumus par cilvēktiesību ievērošanu partnervalstīs; aicina Komisiju pieņemt strukturētāku un stratēģiskāku pieeju cilvēktiesību dialogiem saistībā ar turpmākajiem nolīgumiem; pozitīvi vērtē preferenču sistēmu VPS+ kā mehānismu, lai veicinātu 27 starptautisko pamatkonvenciju par cilvēktiesībām un darba standartiem efektīvu īstenošanu; prasa patiesi nodrošināt VPS+ izpildi un sagaida, ka Komisija ziņos Parlamentam un Padomei par VPS+ ratifikāciju un saņēmēju progresu šajā sistēmā iekļauto saistību izpildē; atkārtoti norāda, ka ir svarīgi atbilstīgi īstenot ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām;
31. atkārtoti apstiprina, ka visu uzņēmumu, tostarp Eiropas uzņēmumu, darbībai trešās valstīs pilnībā jāatbilst starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem un prasa ES un tās dalībvalstīm to nodrošināt; turklāt atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi veicināt uzņēmumu sociālo atbildību un Eiropas uzņēmumu vadošo lomu starptautisko standartu veicināšanā uzņēmējdarbības un cilvēktiesību jomā, uzsverot, ka sadarbība starp cilvēktiesību un uzņēmējdarbības organizācijām dos iespējas vietējiem dalībniekiem un veicinās pilsoniskās sabiedrības nostiprināšanos; atzīst, ka globālās vērtības ķēdes var palīdzēt uzlabot starptautisko darba, vides un sociālo pamatstandartu ievērošanu un tās sniedz gan iespējas, gan problēmas attiecībā uz ilgtspējīgu progresu un cilvēktiesību veicināšanu, jo īpaši jaunattīstības valstīs; aicina ES rīkoties aktīvāk, lai nodrošinātu globālo vērtības ķēžu atbilstošu, taisnīgu, pārredzamu un ilgtspējīgu pārvaldību un mazinātu negatīvu ietekmi uz cilvēktiesībām, tostarp darba tiesību pārkāpumus; tomēr norāda, ka gadījumos, kad cilvēktiesību pārkāpumi saistīti ar uzņēmējdarbību, būtu jānodrošina cietušajiem efektīva piekļuve tiesiskās aizsardzības līdzekļiem; mudina Komisiju nodrošināt, ka EIB atbalstītie projekti atbilst ES politikai un saistībām cilvēktiesību jomā; ņem vērā patlaban notiekošās sarunas par transnacionālajām korporācijām un citiem uzņēmumiem saistošu līgumu cilvēktiesību jomā; mudina ES konstruktīvi iesaistīties šajās sarunās;
32. aicina ES un tās dalībvalstis izmantot visu savu politisko ietekmi, lai novērstu jebkuru rīcību, ko varētu uzskatīt par genocīdu, kara noziegumu vai noziegumu pret cilvēci, efektīvi un saskaņoti reaģētu uz gadījumiem, kad šādi noziegumi notiek, un mobilizētu visus nepieciešamos resursus, lai sauktu pie atbildības visus vainīgos, tostarp izmantojot universālas jurisdikcijas principu, kā arī palīdzētu upuriem un atbalstītu stabilizācijas un samierināšanās procesus; aicina starptautisko sabiedrību izveidot instrumentus, kas var līdz minimumam samazināt neatbilstību starp brīdinājumu un reakciju, piemēram, tādus kā ES agrīnās brīdināšanas sistēma, lai novērstu vardarbīgu konfliktu rašanos, atkārtotos un eskalāciju;

33. prasa ES sniegt atbalstu organizācijām (tostarp NVO, publiskos avotos pieejamas informācijas izmeklēšanas organizācijām un pilsoniskajai sabiedrībai), kuras — nolūkā atvieglot starptautisku kriminālvajāšanu — vāc, saglabā un aizsargā digitālas vai cita veida liecības par noziegumiem,
34. pauž nopietnas bažas par kultūras mantojuma objektu iznīcināšanu Sīrijā, Irākā, Jemenā un Lībijā; norāda, ka 22 no pasaules 38 apdraudētajiem kultūras mantojuma objektiem atrodas Tuvajos Austrumos; atbalsta kultūras mantojuma iniciatīvas pasākumus un tās faktu konstatēšanas darbības Sīrijā un Irākā saistībā ar arheoloģiskā un kultūras mantojuma iznīcināšanu;
35. atzinīgi vērtē ES centienus atbalstīt starptautisko, objektīvo un neatkarīgo mehānismu (*IIIM*), ko ANO izveidojusi, lai palīdzētu Sīrijā pastrādāto smago noziegumu izmeklēšanā; uzsver, ka līdzīgs neatkarīgs mehānisms ir jāizveido Irākā; aicina ES un dalībvalstis, kuras vēl nav sniegušas finansiālu ieguldījumu *IIIM*, sniegt šādu ieguldījumu;
36. stingri nosoda briesmīgos noziegumus un cilvēktiesību pārkāpumus, kurus veic gan valsts, gan nevalstiskas struktūras; ir satriekts par milzīgo noziegumu klāstu, tostarp slepkavībām, spīdzināšanu, izvarošanu kā kara ieroci, paverdzināšanu un seksuālo verdzību, bērnu – karavīru vervēšanu, piespiedu konvertēšanu citā reliģijā un sistemātiskajām reliģisko minoritāšu “tīrīšanām” un slepkavībām; atgādina, ka reliģisko minoritāšu situāciju ISIS/Da'esh pārvaldītajās teritorijās Eiropas Parlaments 2015. gada 12. februāra rezolūcijā par humanitāro krīzi Irākā un Sīrijā, jo īpaši saistībā ar „Islāma valsti”¹, ir kvalificējis kā genocīdu; uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm būtu jāatbalsta tādu grupējumu kā „Islāma valsts”/Da'esh locekļu saukšana pie atbildības, prasot ANO Drošības padomei nodot jurisdikciju Starptautiskajai Krimināltiesai vai nodrošināt taisnīgumu ar *ad hoc* tiesas vai universālas jurisdikcijas palīdzību;
37. atkārtoti pauž pilnīgu atbalstu Starptautiskajai Krimināltiesai, Romas statūtiem, Prokuratūrai, prokurora *proprio motu* pilnvarām un panākumiem sakarā ar jaunu izmeklēšanu ierosināšanu, kas ir būtisks līdzeklis, lai apkarotu nesodāmību par īpaši nežēlīgiem noziegumiem; aicina visas dalībvalstis ratificēt Kampalas grozījumus attiecībā uz agresijas noziegumu un to noziegumu sarakstā, par kuru ES ir kompetence, pievienot arī īpaši nežēlīgos noziegumus; nosoda visus mēģinājumus mazināt Starptautiskās Krimināltiesas likumību vai neatkarību un prasa ES un tās dalībvalstīm konsekventi sadarboties, lai atbalstītu tās veiktās izmeklēšanas un lēmumus nolūkā izbeigt nesodāmību par starptautiskiem noziegumiem, tostarp attiecībā uz to personu apcietināšanu, kurus meklē Starptautiskā Krimināltiesā; mudina ES un tās dalībvalstis konsekventi atbalstīt Starptautiskās Krimināltiesas pārbaudes, izmeklēšanas un lēmumus, kā arī veikt pasākumus, lai efektīvi novērstu nesadarbošanos ar Starptautisko Krimināltiesu un reaģētu uz to, kā arī nodrošināt tai atbilstīgu finansējumu; atzinīgi vērtē 2016. gada 6. jūlijā Briselē notikušo ES un Starptautiskās Krimināltiesas pārstāvju sanākumi, gatavojoties otrajai ES un Starptautiskās Krimināltiesas apaļā galda sanākumam, lai attiecīgie Starptautiskās Krimināltiesas un ES iestāžu darbinieki varētu noteikt kopēju interešu jomas, apmainīties ar informāciju par attiecīgajiem pasākumiem un nodrošināt labāku abu pušu sadarbību; ar dziļu nožēlu norāda uz nesējamiem paziņojumiem par izstāšanos no Romas statūtiem — tā apgrūtina cietušo piekļuvi tiesu iestādēm un ir stingri jānosoda; uzskata, ka Komisijai, EĀDD un dalībvalstīm būtu

---

¹ OV C 310, 25.8.2016., 35. lpp.

- jāturpina mudināt trešās valstis ratificēt un piemērot Romas statūtus; atkārtoti aicinājumu AP/PV iecelt ESĪP starptautisko humanitāro tiesību un starptautiskā taisnīguma jomā ar pilnvarām veicināt, iekļaut un pārstāvēt ES saistības nesodāmības apkarošanā un sadarbībā ar Starptautisko Krimināltiesu visos ES ārpolitikas virzienos; prasa ES un tās dalībvalstīm atbalstīt ANO pārskatatbildības mehānismus, kā arī ANO daudzpusējos forumos, tostarp Cilvēktiesību padomē, pieņemtās rezolūcijas;
38. mudina ES pastiprināt centienus, lai veicinātu tiesiskumu un tiesu iestāžu neatkarību daudzpusējā un divpusējā līmenī kā pamatprincipu demokrātijas konsolidācijai; mudina ES atbalstīt taisnīgu tiesvedību visā pasaulē, palīdzot īstenot likumdošanas un institucionālo reformu procesus trešās valstīs; mudina arī ES deleģācijas un dalībvalstu vēstniecības sistemātiski veikt tiesas procesu uzraudzību, lai veicinātu tiesu iestāžu neatkarību;
39. pauž dziļas bažas par lielo skaitu migrantu, bēgļu un patvēruma meklētāju, tostarp par aizvien pieaugošo skaitu sieviešu, kuri ir kļuvuši par konfliktu, vardarbības, vajāšanas, neatbilstīgas pārvaldības, nabadzības, nelikumīgas migrācijas, cilvēku tirdzniecības un kontrabandas tīklu upuriem; uzsver, ka steidzami jāveic pilnvērtīgi pasākumi, lai novērstu migrācijas plūsmu galvenos cēloņus, un šo pasākumu pamatā jābūt cilvēktiesību un cilvēka cieņas ievērošanai un tādēļ jāpievēršas bēgļu krīzes ārējai dimensijai, tostarp cenšoties rast ilgtspējīgus risinājumus konfliktiem mūsu kaimiņvalstīs, veidojot sadarbību un partnerības ar attiecīgajām trešām valstīm, atbilstīgi starptautiskajām tiesībām un nodrošinot cilvēktiesību ievērošanu šajās valstīs; pauž dziļas bažas par vardarbību pret bērniem migrantiem, tostarp par pazudušiem un bez pavadoņa esošiem bērniem migrantiem, un prasa nodrošināt pārmitināšanas, ģimenes atkalapvienošanās shēmas un humanitāros koridorus; pauž dziļas bažas par to, ka aizvien pieaug iekšzemē pārvietotu personu skaits un par to, kas viņiem jāpārcieš, un prasa nodrošināt viņiem iespēju droši atgriezties, pārmitināšanu vai vietēju integrāciju; aicina ES un tās dalībvalstis sniegt humanitāro palīdzību izglītības, mājokļu un veselības jomā, kā arī citās humanitārās jomās, tādējādi palīdzot bēgļiem pēc iespējas tuvāk viņu dzimtenei un pienācīgi īstenojot atgriešanas politiku; uzsver, ka nepieciešama visaptveroša cilvēktiesībās balstīta pieeja migrācijai, un aicina ES stiprināt sadarbību ar ANO, reģionālajām organizācijām, valdībām un nevalstiskām organizācijām; aicina dalībvalstis pilnībā īstenot Eiropas kopējās patvēruma sistēmas tiesību aktu kopumu un kopējos tiesību aktus migrācijas jomā, īpaši tādēļ, lai aizsargātu neaizsargātus patvēruma meklētājus, uzsver, ka drošu valstu un drošu izcelsmes valstu jēdzieni nedrīkst traucēt patvēruma pieprasījumu individuālai izskatīšanai; brīdina neizmantot ES ārpolitiku migrācijas pārvaldības nolūkā; aicina ES un dalībvalstis nodrošināt pilnīgu pārredzamību attiecībā uz trešām valstīm sadarbībai migrācijas jomā piešķirto līdzekļu izlietojumu un nodrošināt, ka šāda sadarbība nesniegtu labumu struktūrām, kas iesaistītas cilvēktiesību pārkāpumos, bet gan veicinātu cilvēktiesību situācijas uzlabošanu šajās valstīs;
40. uzskata, ka sadarbībai attīstības jomā un cilvēktiesību un demokrātijas principu, tostarp tiesiskuma un labas pārvaldības, sekmēšanai ir jāiet roku rokā; šai sakarā atgādina ANO paziņojumu, ka nevar pilnībā sasniegt attīstības mērķus, ja netiek izmantota uz cilvēktiesībām pamatota pieeja; turklāt atgādina arī to, ka ES ir apņēmusies atbalstīt partnervalstis, ņemot vērā to attīstības situāciju un panākumus cilvēktiesību un demokrātijas jomā;
41. norāda, ka nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļautu personu līmenis sieviešu

vidū ir lielāks nekā vīriešu vidū, un aicina Komisiju palielināt centienus īstenot nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanas pasākumus, kā daļu no tās attīstības politikas.

42. atgādina, ka Padomes Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP 2. kritērijs nosaka dalībvalstīm pienākumu saistībā ar katru ieroču eksporta atļauju pārbaudīt, kā saņēmējvalstī tiek ievērotas cilvēktiesības; šajā sakarā atgādina ES Rīcības plānā cilvēktiesību un demokrātijas jomā iekļauto Komisijas apņemšanos saistībā ar drošības spēkiem un ES cilvēktiesību politikas īstenošanu, iekļaut uzticamības pārbaudes politikas izstrādi un īstenošanu šajā jomā;
43. atkārtoti aicina ES izstrādāt vienotu nostāju attiecībā uz bruņotu bezpilota lidaparātu izmantošanu, šai nostājā uzturot spēkā cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību ievērošanu un risinot tādus jautājumus kā tiesiskais regulējums, samērīgums, atbildība, civiliedzīvotāju aizsardzība un pārredzamība; uzstāj, lai ES aizliegtu tādu pilnībā autonomu ieroču izstrādi, ražošanu un izmantošanu, kas ļauj izdarīt uzbrukumu bez cilvēka piedalīšanās;
44. uzskata, ka ES būtu jāturpina īstenot centienus, lai veicinātu LGBTI cilvēktiesību ievērošanu atbilstīgi ES pamatnostādņem šajā jomā; prasa pilnībā īstenot šīs pamatnostādnes, tostarp nodrošinot apmācību ES personālam trešās valstīs; pauž nožēlu, ka 72 valstīs homoseksualitāte joprojām tiek uzskatīta par kriminālnozieģumu un 13 no tām tiek piemērots nāvessods, un uzskata, ka jebkāda nežēlīga rīcība un vardarbība pret personām viņu seksuālās orientācijas dēļ, piemēram, piespiedu izraidīšana, naida nozieģumi un naida kurināšana gan tiešsaistē, gan bezsaistē un „korektīva” izvarošana nedrīkst palikt nesodīti; ņem vērā dažu valstu tiesību normas attiecībā uz viendzimuma laulībām un reģistrētām partnerattiecībām un mudina tās vēl vairāk atzīt; nosoda tiesību uz ķermeņa neaizskaramību pārkāpumus pret sievietēm, kā arī pret minoritāšu grupām; aicina valstis aizliegt šādas prakses, vērsties pret vainīgajiem un atbalstīt upurus;
45. uzsver, ka ārkārtīgi svarīgi ir apkarot korupciju visās tās izpausmēs, lai varētu nodrošināt tiesiskumu, demokrātiju un cilvēktiesību ievērošanu; stingri nosoda jebkādu rīcību, kas pieļauj šādas koruptīvas darbības,
46. atgādina, ka korupcija apdraud gan cilvēktiesību vienlīdzīgu izmantošanu, gan demokrātiskos procesus, piemēram, tiesiskumu un taisnīgu tiesvedību; pauž viedokli, ka ES visās dialoga platformās ar trešām valstīm būtu jāuzsver integritātes, pārskatatbildības un pareizas sabiedrisko jautājumu, sabiedrības īpašuma un valsts finanšu pārvaldības būtiskā nozīme, kā noteikts ANO Pretkorupcijas konvencijā (UNCAC); iesaka ES izmantot savas īpašās zināšanas, lai konsekventāk un sistemātiskāk atbalstītu trešās valstis korupcijas apkarošanā, tām veidojot un konsolidējot neatkarīgas un efektīvas korupcijas apkarošanas iestādes; aicina, jo īpaši Komisiju, sarunās vienoties par korupcijas apkarošanas noteikumiem visos turpmākajos tirdzniecības nolīgumos, par kuriem tā ved sarunas ar trešām valstīm;
47. uzsver, ka valstu un citu atbildīgo dalībnieku galvenie pienākumi un uzdevumi ir mazināt klimata pārmaiņas, novērst to negatīvo ietekmi uz cilvēktiesībām un veicināt politikas saskaņotību, lai nodrošinātu, ka centieni mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām ir atbilstīgi, pietiekami vērienīgi, nav diskriminējoši un arī citādi atbilst pienākumiem cilvēktiesību jomā; uzsver — ANO ir aplēsusi, ka līdz 2050. gadam būs

ļoti daudz vides pārmaiņu rezultātā pārvietoto personu; uzsver saikni starp tirdzniecības politiku, vides politiku un attīstības politiku, kā arī pozitīvo un negatīvo ietekmi, ko minētās politikas var radīt cilvēktiesību ievērošanas jomā; atzinīgi vērtē starptautisko apņemšanos veicināt integrāciju starp vides, dabas katastrofu un klimata pārmaiņu jautājumiem un cilvēktiesībām;

48. uzsver, ka pēdējos gados jaunattīstības valstīs ir būtiski pieaudzis zemes sagrābšanas gadījumu skaits; uzskata, ka cīņa pret ekspluatāciju un resursu sagrābšanu būtu jāizvirza par prioritāti; nosoda tādu praksi kā zemes sagrābšana un neselektīva dabas resursu izmantošana; aicina Komisiju nekavējoties veikt pasākumus, reaģējot uz Parlamenta daudzajām nesenojamām rezolūcijām šajā jomā;
49. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, ka cilvēktiesības un piekļuve precēm un pakalpojumiem, tādiem kā ūdens resursi un sanitārija, ir iekļauti sociālajā, izglītības, veselības un drošības politikā;
50. aicina starptautiskās institūcijas, valstu valdības, NVO un iedzīvotājus strādāt sinerģiski, lai noteiktu atbilstīgu tiesisko regulējumu nolūkā ikvienam pasaules iedzīvotājam garantēt piekļuvi ūdens minimumam; uzsver, ka ūdeni nebūtu jāuzskata par pārdošanas preci, bet gan attīstības un ilgtspējības jautājumu, un ka ūdens privatizācija neatceļ valstu pienākumus cilvēktiesību jomā; aicina valstis, kur ūdens ir viens no saspīlējuma vai konfliktu cēloņiem, sadarboties ūdens resursu kopējas izmantošanas jomā, lai panāktu visām pusēm izdevīgu situāciju reģiona ilgtspējības un mierīgas attīstības nolūkā;

Ar demokrātijas atbalstu saistīto problēmu risināšana un darbību īstenošana

51. uzsver, ka ES jāturpina aktīvi atbalstīt demokrātiskas un efektīvas cilvēktiesību iestādes, kā arī pilsonisko sabiedrību to centienos veicināt demokratizāciju; atzinīgi vērtē nenovērtējamo palīdzību, ko pilsoniskās sabiedrības organizācijām sniedz Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instruments, kas joprojām ir galvenais ES instruments ārējās cilvēktiesību politikas īstenošanai; turklāt atzinīgi vērtē Eiropas Demokrātijas fonda saskaņotos centienus veicināt demokrātiju un pamattiesību un brīvību ievērošanu ES austrumu un dienvidu kaimiņreģionos;
52. atgādina, ka pieredze un atziņas, kas gūtas pārejas procesā uz demokrātiju, īstenojot Savienības paplašināšanās un kaimiņattiecību politikas pasākumus, varētu palīdzēt apzināt labāko praksi, kas būtu izmantojama, lai atbalstītu un nostiprinātu citus demokratizācijas procesus visā pasaulē;
53. šajā sakarībā atkārtoti prasa Komisijai izstrādāt ES pamatnostādnes par atbalstu demokrātijai;
54. iesaka ES pastiprināt centienus, lai izstrādātu plašāku pieeju demokratizācijas procesiem, no kuriem brīvas un taisnīgas vēlēšanas ir tikai viens aspekts, kā palīdzēt nostiprināt demokrātiskās institūcijas un sabiedrības uzticību vēlēšanu procesiem pasaulē;
55. atzinīgi vērtē astoņas vēlēšanu novērošanas misijas, kā arī astoņas vēlēšanu ekspertu misijas, ko ES 2016. gadā organizējusi visā pasaulē; uzsver, ka ES kopš 2015. gada ir organizējusi 17 vēlēšanu novērošanas misijas un 23 vēlēšanu ekspertu misijas; atkārtoti

izsaka atzinību par ES pastāvīgo atbalstu vēlēšanu procesiem un par palīdzības vēlēšanās sniegšanu un atbalstu vietējiem novērotājiem; atzinīgi vērtē un pilnībā atbalsta darbu, ko šai sakarā veic Demokrātijas atbalsta un vēlēšanu koordinācijas grupa;

56. atgādina, ka ir svarīgi veikt atbilstošus turpmākus pasākumus attiecībā uz vēlēšanu novērošanas misiju ziņojumiem un ieteikumiem, tādā veidā palielinot to ietekmi un stiprinot ES atbalstu demokrātijas standartiem attiecīgajās valstīs;
57. atzinīgi vērtē apņemšanos, ko Komisija, EĀDD un dalībvalstis izteikušas aktuālajā rīcības plānā par cilvēktiesībām un demokrātiju, proti, ciešāk un konsekvētāk sadarboties ar vēlēšanu pārvaldes struktūrām, parlamentārajām institūcijām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām trešās valstīs, lai veicinātu to līdzdalību un tādējādi stiprinātu demokrātiskos procesus;
58. uzsver, ka paplašināšanās politika ir viens no spēcīgākajiem instrumentiem, ar kā palīdzību nostiprināt demokrātijas principu un cilvēktiesību ievērošanu, ņemot vērā pašreizējos politiskos notikumus kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs; aicina Komisiju pielikt vairāk pūļu, lai stiprinātu demokrātiskās politikas kultūru, tiesiskuma ievērošanu, plašsaziņas līdzekļu neatkarību, kā arī tiesu neatkarību un cīņu pret korupciju attiecīgajās valstīs; pauž pārliecību, ka Eiropas pārskatītās kaimiņattiecību politikas pamatā arī turpmāk vajadzētu būt cilvēktiesību un demokrātijas principu aizsardzībai, aktīvai veicināšanai un izpildes panākšanai; atkārtoti norāda, ka cilvēktiesību un demokrātijas aizsardzība, aktīvs atbalsts tām un izpildes panākšana ir gan partnervalstu, gan ES interesēs; uzsver arī to, ka ES ir jāpilda savas saistības pret partneriem, jo īpaši kaimiņreģionos, atbalstīt ekonomiskās, sociālās un politiskās reformas, aizsargāt cilvēktiesības un palīdzēt iedibināt tiesiskumu, jo tie ir labākie līdzekļi starptautiskās kārtības stiprināšanai un stabilitātes nodrošināšanai savos kaimiņreģionos; atgādina, ka „Savienība Vidusjūrai” var ietekmēt politisko dialogu šajā jomā un tai tas būtu jādara, kā arī var uzstāt uz lielas uzmanības pievēršanu cilvēktiesību un demokrātijas jautājumiem šajā reģionā; atgādina, ka visām valstīm, kuras vēlas pievienoties ES, ir pilnībā jāgarantē cilvēktiesību ievērošana un stingri jāievēro Kopenhāgenas kritēriji, un to neievērošana var novest pie sarunu iesaldēšanas;
59. uzsver, ka miera veidošana ietver centienus novērst un mazināt konfliktus un stiprināt politisko, sociālekonomisko un drošības institūciju noturību, tādējādi liekot pamatu ilgtermiņam mieram un ilgtermiņa attīstībai; uzsver, ka tiesiskuma, labas pārvaldības un cilvēktiesību veicināšanai ir ārkārtīgi svarīga nozīme miera uzturēšanā;

Visaptverošas un saskaņotas pieejas nodrošināšana cilvēktiesību un demokrātijas atbalstam, īstenojot ES politikas virzienus

60. ņem vērā to, ka ir pieņemts ES Gada ziņojums par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē 2016. gadā; uzskata, ka gada ziņojums ir neaizstājams līdzeklis, lai novērtētu, sazinātos un apspriestu ES politiku cilvēktiesību un demokrātijas jomā pasaulē, kā arī vērtīgs instruments, kas sniedz visaptverošu pārskatu par ES prioritātēm, centieniem un arī problēmām šajā jomā un kuru var izmantot, lai konstatētu turpmākus veidus to efektīvai risināšanai;
61. atkārtoti uzstājīgi aicina AP/PV piedalīties debatēs ar Eiropas Parlamenta deputātiem divās plenārsēdēs gadā — pirmo reizi, kad tiek sniegts gada ziņojums, un otro reizi

saistībā ar patstāvīgo ziņojumu; atkārtoti norāda, ka ir svarīgi uzturēt iestāžu dialogu, īpaši saistībā ar turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz Eiropas Parlamenta steidzamajām rezolūcijām par cilvēktiesībām; atgādina, ka arī rakstiskām atbildēm ir liela nozīme iestāžu savstarpējās attiecībās, jo tās ļauj veikt sistemātiskus un padziļinātus turpmākos pasākumus attiecībā uz visiem Parlamenta uzdotajiem jautājumiem un tādējādi veicina efektīvas koordinācijas nostiprināšanu; aicina PV/AP un EĀDD izsmeļoši atbildēt uz jautājumiem, uz kuriem jāatbild rakstiski, un ar cilvēktiesībām saistītos jautājumus apspriest visaugstākā līmeņa dialogā ar iesaistītajām valstīm;

62. atzinīgi vērtē EĀDD un Komisijas izsmeļošos ziņojumus par darbībām, ko ES 2016. gadā veikusi cilvēktiesību un demokrātijas jomā; tomēr uzskata, ka gada ziņojuma par cilvēktiesībām un demokrātiju pašreizējo formātu varētu uzlabot, piedāvājot labāku pārskatu par ES pasākumu konkrēto ietekmi uz cilvēktiesību un demokrātijas stāvokli trešās valstīs;
63. atkārtoti pauž viedokli, ka ES Stratēģiskā satvara un pirmā rīcības plāna cilvēktiesību un demokrātijas jomā pieņemšana 2012. gadā bija ievērojams ES sasniegums, tās ārējo attiecību pamatā izvirzot cilvēktiesības un demokrātiju; atzinīgi vērtē to, ka Padome 2015. gada jūlijā pieņēma jaunu rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2015.–2019. gadam un 2017. gadā veica tā vidusposma pārskatīšanu; aicina AP/PV, EĀDD, Komisiju, Padomi un dalībvalstis nodrošināt aktuālā rīcības plāna efektīvu un saskaņotu īstenošanu, tostarp patiesi sadarbojoties ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām; uzsver, ka dalībvalstīm būtu jāziņo par plāna īstenošanu; vērs īpašu uzmanību uz to, ka ir svarīgi palielināt instrumentu, kurus izmanto cilvēktiesību ievērošanas un demokrātijas veicināšanai pasaulē, efektivitāti un ietekmi vietējā mērogā;
64. atkārtoti pauž viedokli, ka ir vajadzīga stabila vienprātība un labāka koordinācija starp dalībvalstīm un ES iestādēm, kā arī patiesa sadarbība ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām vietējā, valsts un starptautiskā līmenī, lai saskaņoti un konsekventi īstenotu cilvēktiesību un demokrātijas jomā izvirzīto uzdevumu izpildi; stingri uzsver, ka dalībvalstīm būtu jāuzņemas lielāka atbildība par rīcības plāna un ES stratēģiskā satvara īstenošanu un tie jāizmanto kā paraugs, lai veicinātu cilvēktiesības un demokrātiju divpusējās un daudzpusējās attiecībās;
65. uzsver, ka ESĪP cilvēktiesību jautājumos *Stavros Lambrinidis* darbībai ir būtiska nozīme, lai veicinātu ES atpazīstamību un efektivitāti cilvēktiesību un demokrātijas principu aizsardzības jomā visā pasaulē, un uzsver viņa ieguldījumu ES cilvēktiesību politikas saskaņotā un konsekventā īstenošanā; atzinīgi vērtē to, ka ESĪP pilnvaras ir pagarinātas līdz 2019. gada 28. februārim, un atgādina par savu prasību noteikt tās par pastāvīgām pilnvarām; šajā sakarā iesaka, ka ESĪP būtu vajadzīgas pilnvaras pašiniciatīvai, lielāka publiskā atpazīstamība un pienācīgi personāla un finanšu resursi, lai pilnībā izmantotu savu potenciālu; turklāt iesaka ESĪP palielināt savas darbības, plānu, progresa ziņojumu un novērtējumu pārredzamību;
66. norāda, ka par ES ĪP Cilvēktiesību jautājumos darbu un ietekmi var uzzināt tikai daļēji, proti, no gada ziņojuma par cilvēktiesībām novērtējuma, viņa sociālo mediju konta un pieejamām runām;
67. pilnībā atbalsta valstu cilvēktiesību stratēģijas, kas ES mēroga rīcību ļauj pielāgot katras

valsts konkrētajai situācijai un vajadzībām; atkārtoti aicina nodrošināt Eiropas Parlamenta deputātu piekļuvi stratēģiju saturam; stingri uzsver, ka ir svarīgi ņemt vērā valstu cilvēktiesību stratēģijas visos politikas veidošanas līmeņos attiecībās ar konkrētām trešām valstīm; atkārtoti norāda, ka valstu cilvēktiesību stratēģijām būtu jāatbilst ES darbībām, kas īstenojamas katrā valstī atkarībā no konkrētas situācijas, un vajadzības gadījumā tajās būtu jāietver izmērāmi sasniegtā progresa rādītāji un to pielāgošanas iespēja;

68. atzinīgi vērtē to, ka visas ES delegācijas un KDAP misijas ir iecēlušas kontaktpersonas jautājumos par cilvēktiesībām un dzimumu līdztiesību; atgādina par savu ieteikumu AP/PV un EĀDD izstrādāt skaidras darbības pamatnostādnes par delegāciju kontaktpersonu uzdevumiem, lai tās spētu rīkoties kā pilnvērtīgi cilvēktiesību konsultanti un veikt šo darbu efektīvi;
69. atzīst, ka cilvēktiesību dialogi ar trešām valstīm var būt efektīvs divpusējas iesaistes un sadarbības mehānisms cilvēktiesību veicināšanai un aizstāvībai; atzinīgi vērtē cilvēktiesību dialogu izveidi ar aizvien vairākām valstīm; atzinīgi vērtē un atbalsta pilsoniskās sabiedrības līdzdalību sagatavošanās dialogos; atkārtoti aicina izstrādāt visaptverošu mehānismu cilvēktiesību dialogu darbības uzraudzībai un pārskatīšanai;
70. atgādina, ka ES ir apņēmusies cilvēktiesību un demokrātijas jautājumam piešķirt būtisku nozīmi attiecībās ar trešām valstīm; tādēļ uzsver, ka cilvēktiesību un demokrātijas principu veicināšana, tostarp cilvēktiesību nosacījumu klauzulu iekļaušana starptautiskos nolīgumos, jāatbalsta visos ES politikas virzienos ar ārējo dimensiju, piemēram, paplašināšanās un kaimiņattiecību politikā, KDAP, kā arī vides, attīstības, drošības, terorisma apkarošanas, tirdzniecības, migrācijas, tieslietu un iekšlietu politikā;
71. atgādina, ka sankcijas ir būtisks ES KĀDP elements; mudina Padomi pieņemt ES tiesību aktos paredzētās sankcijas, kad tās nepieciešamas KĀDP mērķu sasniegšanai, jo īpaši lai aizsargātu cilvēktiesības, kā arī konsolidētu un atbalstītu demokrātiju, vienlaikus nodrošinot, ka tās neskar civiliedzīvotājus; aicina šīs sankcijas galvenokārt vērst pret amatpersonām, kuras ir atbildīgas par cilvēktiesību pārkāpumiem, lai tās sodītu par noziegumiem un ļaunprātīgu praksi;
72. atzīmē Komisijas centienus ievērot saistības un iekļaut cilvēktiesību jautājumus ietekmes novērtējumos attiecībā uz leģislatīviem un neleģislatīviem priekšlikumiem, īstenošanas pasākumiem un tirdzniecības un investīciju nolīgumiem; mudina Komisiju uzlabot ietekmes novērtējumu kvalitāti un vispusību un nodrošināt cilvēktiesību jautājumu sistemātisku iekļaušanu leģislatīvajos un neleģislatīvajos priekšlikumos;
73. atkārtoti pauž pilnīgu atbalstu ES stingrajai apņēmībai veicināt cilvēktiesību un demokrātijas principus, saskaņā ar LES 21. un 22. pantu sadarbojoties ar ANO struktūrām un tās specializētajām aģentūrām, Eiropas Padomi, Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju (EDSO), Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (ESAO), reģionālām organizācijām, tādām kā Dienvidaustrumāzijas valstu asociācija (ASEAN), Dienvidāzijas Reģionālās sadarbības asociācija (SAARC), Āfrikas Savienība, Arābu līga un citām organizācijām;
74. uzsver, ka jaunajā rīcības plānā noteikto vērienīgo mērķu sasniegšanai ES ir jāatvēr pietiekami daudz resursu un zinātnības, gan nodrošinot tam atbilstīgus cilvēkresursus delegācijās un galvenajā mītnē, gan nodrošinot pieejamu finansējumu;

75. turklāt atkārtoti pauž viedokli, ka ir ļoti svarīgi, lai ES aktīvi un saskaņoti iesaistītos visos ANO cilvēktiesību mehānismos, jo īpaši ANO Ģenerālās asamblejas Trešajā komitejā un ANO Cilvēktiesību padomē; atzinīgi vērtē EĀDD, ES delegāciju Ņujorkā un Ženēvā un dalībvalstu centienus palielināt ES saskaņotību cilvēktiesību jautājumos ANO līmenī; mudina ES rīkoties aktīvāk, lai tiktu sadzirdēts tās viedoklis, tostarp pastiprinot arvien pieaugošo pārrobežu reģionālo iniciatīvu praksi, kā arī veicot līdzsponsorēšanu un uzņemoties vadošo lomu rezolūciju izstrādē; uzsver, ka ES vadībai ir jāvirza reformas ANO, kuru mērķis ir panākt ietekmīgāku un spēcīgāku uz noteikumiem balstītu daudzpusējo sistēmu, kā arī nodrošināt efektīvāku cilvēktiesību aizsardzību un starptautisko tiesību veicināšanu,

o

o o

76. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO Drošības padomei, ANO ģenerālsekretāram, ANO Ģenerālās asamblejas 70. sesijas priekšsēdētājam, ANO Cilvēktiesību padomes priekšsēdētājam, ANO Augstajam cilvēktiesību komisāram un ES delegāciju vadītājiem.